
Verslag van de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bunnik, gehouden op 7 november 2019 om 19.30 uur in de raadzaal van het gemeentehuis, Singelpark 1 te Odijk.

Aanwezig:

de heer R. van Bennekom
de heer A.J.M. Anthonissen
de heer R.E. Hallo
de heer H.J. Hoitink
mevrouw J.M. Huijsman-Hartkamp
de heer C.J. Kool
de heer P. Lakerveld
de heer F.C.M. Pouw
de heer F.A. Schenk
de heer J. Sterk
mevrouw A.A. van der Stijl (*vanaf 19.39 uur*)
mevrouw W. Toersen
mevrouw I. Verhoef
de heer L.N. Vernie
mevrouw H.J. Visser
mevrouw N. van der Voort
mevrouw A.R.H. Webbink
mevrouw W. Zuidweg (*vanaf 19.36 uur*)

voorzitter
griffier a.i.
Perspectief 21
De Liberalen
CDA
CDA
CDA
De Liberalen
De Liberalen
Perspectief 21
Perspectief 21
De Liberalen
Perspectief 21
CDA
CDA
Perspectief 21
Perspectief 21
Perspectief 21

Voorts aanwezig:

mevrouw A.J. Dekker
mevrouw H.M. Spil
de heer G. Veenhof

wethouder
wethouder
directeur

Afwezig:

de heer A.W. Viskil

Perspectief 21

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen hartelijk welkom. In de herfstvakantie heeft de gemeente het verdrietige bericht ontvangen van het overlijden van een oud-raadslid. Hij vraagt allen, voor zover dit mogelijk is, te gaan staan. Op 19 oktober jl. overleed Leo Antonius Truyma in de leeftijd van 86 jaar. De heer Truyma kwam in april 1997 voor het CDA in de gemeenteraad. Daar bleef hij tot aan de verkiezingen van maart 2002. Hij wordt herdacht met een moment stilte.

Alle aanwezigen houden een moment stilte.

De **voorzitter** heeft een bericht van verhindering ontvangen van de heer Viskil. Mevrouw Van der Stijl en mevrouw Zuidweg hebben aangekondigd dat zij later zullen arriveren.

**2. Vaststelling agenda
19-142**

De **voorzitter** stelt vast dat de agenda ongewijzigd wordt vastgesteld.

3. **Vaststelling van de Programmabegroting 2020-2023, de nota van Actualisatie 2020-2023 en het uit de Algemene Reserve dekken van de tekorten over 2020 en 2021** **19-141**

De **voorzitter** meldt het verloop van de avond. In de eerste plaats krijgen de fracties de gelegenheid om te reageren en eventueel amendementen en moties in te dienen. Dan is er een reactie van het college waarna de vergadering wordt geschorst. In de tweede ronde kunnen de fracties onderling debatteren en kan het college eventueel reageren. Vervolgens wordt de vergadering weer geschorst waarna tot besluitvorming over de begroting en eventuele moties en amendementen wordt gekomen.

Hij heeft gekeken naar de volgorde van de afgelopen jaren en het viel hem op dat de fractie van De Liberalen steeds als laatste aan het woord was en dat de fracties van P21 en het CDA steeds hebben afgewisseld. Hij wil eerst De Liberalen het woord geven, dan het CDA en dan P21. Hij geeft het woord aan de heer Hoitink.

Eerste ronde: Politieke reacties

- **Reacties op de begroting en presentatie van eventuele amendementen of moties naar aanleiding van de Programmabegroting 2020-2023 en de nota van Actualisatie 2020-2023**

De heer **Hoitink** is blij dat de gemeente niet opnieuw hoeft te bezuinigen. De fractie van De Liberalen complimenteert het college dat het, ondanks het grote begrotingstekort, toch een sluitende begroting weet te presenteren. Daarvoor moeten weliswaar opnieuw de reserves worden aangesproken, maar de fractie van De Liberalen vindt dat verantwoord. Reserves zijn bedoeld om in financieel moeilijke tijden te worden ingezet. De reserves zijn te danken aan het degelijke financiële beleid van de afgelopen tien jaar waarin De Liberalen, samen met coalitiepartner P21, verantwoording hebben gedragen voor het bestuur. Een nieuwe bezuinigingsronde zou een grote bedreiging zijn geweest voor de bestuurskracht van de gemeente. Nu kan verder worden gegaan met de uitvoering van het coalitieakkoord c.q. het collegeprogramma en verder bouwen aan de toekomst van Bunnik.

De fractie van De Liberalen kan instemmen met alle in de begroting genoemde actiepunten, maar wil enkele daarvan extra onderstrepen.

Allereerst de start met de planvorming van Odijk-West en het Stationsgebied waarmee gehoor wordt gegeven aan de oproep bij de kadernota.

Verder het voortzetten van een actieve lobby bij de provincie voor de integrale opgave van Bunnik; een tweesporenbeleid en de inzet voor de verdere ontwikkeling van het NS-station als knooppunt en daarmee samenhangend de fietsverbinding met het Utrecht Science Park en de stad Utrecht. De verhoging van het aantal treinpassagiers is essentieel voor het behoud van het NS-station in de toekomst.

Verder het nadenken en dorpsgesprekken voeren over het aantrekkelijk maken van de Meent in Odijk. De ontwikkeling van Odijk-West kan hierbij als vliegwiel een belangrijke impuls geven.

Wat ook belangrijk is, is het doorgaan met de versteviging van de samenwerking met de buurgemeenten in het Sociaal Domein. Dit levert efficiencyverhoging op en schaalvoordelen. Dat is hard nodig gezien onder andere de grote financiële risico's in het Sociaal Domein.

En de doorontwikkeling en verdere professionalisering van het Centrum voor Elkaar. Het Centrum voor Elkaar is iets waar Bunnik trots op kan zijn. Het is van grote betekenis voor de inwoners die hiervan gebruik maken. Qua schaalgrootte worden de mensen gekend.

De voortzetting van de structurele inbedding van de samenwerking in Bunnik Beweegt is ook een belangrijk punt. Sport en cultuur en bewegen zijn van groot belang voor met name preventie in het Sociaal Domein. Bunnik Beweegt speelt hier een essentiële rol. De sportcoaches zijn een succes. De fractie van De Liberalen heeft veel respect en waardering voor de inzet van de vele enthousiaste vrijwilligers op dit terrein.

In 2020 wordt een bestuurskrachtonderzoek uitgevoerd. Het is goed dat de gemeente zich periodiek bestuurlijk laat doorlichten door onafhankelijke deskundigen. Alleen al het feit dat dit gebeurt is een bewijs van bestuurskracht.

Tot slot is de fractie van De Liberalen erg blij dat uitvoering wordt gegeven aan de motie over het viertien van 75 jaar vrijheid. Kan het college vertellen hoe het hiermee staat?

Er kan worden doorgegaan met de uitvoering van het collegeprogramma, maar er is helaas geen geld voor nieuw beleid. Dat is best frustrerend voor de inwoners en voor de gemeenteraad. Er leven in de samenleving en de raad veel ideeën en wensen over wat de gemeente

extra zou kunnen doen. De fractie van De Liberalen zou meer geld willen besteden aan het onderhoud van groen en wegen, maar helaas is het geld op.

Gelukkig hoeft niet opnieuw te worden bezuinigd, maar daarvoor is een forse greep uit de spaarpot noodzakelijk. Dat kan niet elk jaar opnieuw worden gedaan, want dan is de spaarpot snel leeg. De gemeente komt structureel geld tekort. De rijksoverheid is de belangrijkste veroorzaker van deze situatie. Het is erg frustrerend. Terwijl in Den Haag het geld tegen de plinten klotst, mede dankzij de decentralisatie van taken naar de gemeenten, is het bij de gemeente 'schraalhans koning'. Aan de andere kant geeft de huidige rijksbegroting hoop voor 2021. De geplande rijksuitgaven zijn namelijk fors hoger, dus nu hopen dat die uitgaven daadwerkelijk worden gerealiseerd en leiden tot een hogere rijksbijdrage in de toekomst. Er gloort dus licht aan het eind van de tunnel. Mede in dat licht vindt de fractie van De Liberalen een greep uit de spaarpot verantwoord.

De raad moet alert zijn en zich bewust blijven dat, om de begroting sluitend te krijgen, steeds weer opnieuw een beroep wordt gedaan op de spaarpot. Ook voor 2021 wordt de raad gevraagd hierover al een beslissing te nemen. Om dat bewustzijn te vergroten, zou het goed zijn als eerdere en toekomstige uitnamen uit de Algemene Reserve voor de raad steeds goed inzichtelijk zijn. Dat is wat de fractie van De Liberalen betreft nu onvoldoende het geval. Hij stelt voor de Auditcommissie te vragen in overleg met het college en financiële specialisten, met een voorstel te komen voor een verbetering van transparantie op dat punt. Hij vraagt de andere fracties en het college of ze dit een goed idee vinden.

Hiermee is hij aan het eind van zijn betoog. De fractie van De Liberalen zal geen amendementen of moties indienen.

De **voorzitter** bedankt de heer Hoitink en geeft het woord aan mevrouw Visser.

Mevrouw **Visser** stelt dat vanavond wordt stilgestaan bij de Begroting 2020 en de ramingen tot 2023. Een financieel document staat nooit op zichzelf, maar maakt altijd deel uit van de zogenaamde P&C-cyclus (planning en control). Op die manier kijkt het CDA ook vaak naar de rij waarvan het deel uitmaakt. Zij gaat even in de historie. Dat is misschien wat technisch, maar zij vindt het belangrijk voor de context.

Vorig jaar in november werd een begroting gepresenteerd waarvan de eerste twee jaren negatief waren. Dit moest toen worden gedekt uit de Algemene Reserve. Het CDA heeft zich toen verdiept in de vraag of het volgens de regels was om een negatieve begroting met een aantal structurele posten te dekken uit de Algemene Reserve welke naar het idee van het CDA alleen was bedoeld om incidentele kosten te dekken. Na het nodige onderzoek in de provinciale regelgeving en overleg met de gemeenteambtenaren is meer duidelijk. Reglementair kan een begrotingstekort worden gedekt uit de Algemene Reserve.

Ook vroeg het CDA zich af wat de regels waren voor het aantal niet-sluitende begrotingen op een rij. Zolang de ramingen voor de laatste jaren een reëel beeld schetsen van een sluitende begroting mag dat ook. Eigenlijk mag er geen sprake zijn van een opschuivend perspectief, maar daaraan wordt, naar het idee van het CDA, niet zo zwaar getild. De afgelopen vijf jaar waren er steeds problemen met de begroting in jaar één en twee. De verwachtingen voor jaar drie en vier waren goed, totdat dat jaar feitelijk aanbrak als begrotingsjaar. Politiek kan daar van alles van worden gevonden, maar volgens de regels mag het allemaal.

Aan het begin van de zomer werd de kadernota gepresenteerd en die bevatte zelfs vier negatieve jaren. Toen was de boodschap niet te veel op deze nota te letten, omdat het niet volgens de regels was en er nog mee aan de slag zou worden gegaan. Zij citeert: "Het college kan nu niet anders dan onzekerheden verwoorden in de kadernota en nog niet financieel vertalen. Het college gebruikt de zomerperiode voor het uitwerken van maatregelen om een eventueel tekort om te buigen in een structureel overschot." Het CDA heeft toen uitgesproken het vervelend te vinden pas bij de presentatie van de begroting een definitief beeld te krijgen van de genomen maatregelen, omdat de keuzes dan al zo nauw in elkaar grijpen dat bijsturen bijna niet meer gaat.

Het overzicht van de mogelijke scenario's bij de kadernota was duidelijk en bood perspectief. Bij de tekorten zouden bezuinigingsmaatregelen worden voorgelegd. Dat hing af van de meicirculaire. Zij citeert: "Vooralsnog gaat het college ervan uit dat de zomerperiode moet worden gebruikt om financiële dekking te vinden voor het ombuigen van een structureel nadelig saldo. Vanwege de vakantieperiode wordt dit een uitdaging, maar het college ziet echter geen andere mogelijkheid."

Toen kwam de meicirculaire. Zij citeert: "Het netto-effect van de meicirculaire is daardoor nega-

tief. Dat betekent dat het financieel perspectief van de kadernota een verder opgelopen structureel tekort laat zien. Het opstellen van de Begroting 2020-2023 start dus met een negatiever uitgangspunt. Deze zomerperiode gebruikt het college om structurele oplossingen te zoeken voor tekorten. Deze oplossingen worden in het najaar aan de gemeenteraad voorgelegd." De conclusie van het CDA was duidelijk: scenario 3: start bezuinigingsproces. Dat was aan de orde voor het zomerreces.

Nu ligt een begroting voor waarvan de eerste twee jaren negatief zijn en de jaren drie en vier zijn net naar de positieve kant gekanteld omdat de bedragen die de gemeente hoopt te ontvangen voor Jeugdzorg alvast zijn ingeboekt. Een flinterdunne basis. De grote vraag is: wat is deze zomer gebeurd dat het college zijn aankondiging om te bezuinigen niet heeft uitgevoerd? Welk proces waarvan de raad niet op de hoogte is heeft plaatsgevonden? Het CDA kan in dit voorstel de relatie met de toen gedane uitspraken niet terugvinden. Waren er meer tegenvallers dan verwacht? Zo ja, wat viel er dan tegen? Of was het een bewuste keuze van het college om niet te willen bezuinigen maar in te teren op de reserves? De CDA-fractie voelt zich met deze begroting volledig op het verkeerde been gezet en voor een voldongen feit geplaatst. Het CDA heeft erg veel moeite met deze begroting die op de grenzen balanceert of eroverheen gaat. In beginsel dient een begroting sluitend te zijn. Dat had het CDA ook verwacht van deze begroting. Er gaat nu heel stelselmatig geld uit de Algemene Reserve zonder dat daarover in de raad een discussie heeft plaatsgevonden. Dat moet wat het CDA betreft, afgelopen zijn. Kan het college uitleggen wat zijn drijfveren of argumenten zijn geweest om in feite een draai te maken en tot deze keuze te komen? Is al iets te zeggen over hoe het college tegen volgend jaar aankijkt? Zij weet intussen dat het volgens de regels mag op deze manier, maar dat wil niet zeggen dat het CDA het er politiek mee eens is dat op deze manier wordt gewerkt. In de huidige tijd komen veel onvoorspelbare risico's op de gemeente af, naast de zaken die men al kan zien aankomen. De energietransitie, klimaatadaptatie, de ontwikkelingen in de zorg, problemen met stikstof en PFAS; het gaat allemaal geld kosten. Hoe wordt dat gedragen? Kunnen de inwoners die lasten blijven opbrengen? De gemeente Bunnik zit met de kosten voor de huishoudens al zoveel boven het landelijk gemiddelde dat daar vrijwel geen rek meer in zit. De gemeente zit met dat percentage al in de hoogste risicogroep (C). Er is nu een tweede kwalificatie in deze risicogroep bij gekomen met deze begroting omdat die negatief is.

Juist vanwege alle risico's moet uitermate zorgvuldig met het geld worden omgegaan en moeten de uitgaven sober en doelmatig worden gehouden. Het CDA wil goed weten waar de gemeente aan toe is.

Deze week las zij in de antwoorden op de vragen van P21 over de woningisolatie dat voor het maken van de wijkuitvoeringsplannen als eerste stap van het transitieplan extra capaciteit en inhuur nodig is. Is dat al in de begroting verwerkt of is de verwachting dat dat ook nog uit de Algemene Reserve moet?

Het CDA maakt zich ook zorgen over het feit dat de kosten bij de griffie zo moeilijk te beheersen lijken. Dat moet zo snel mogelijk helder worden. Zij heeft begrepen dat een aantal zaken wordt heroverwogen. Gezien de ervaring van de besluitvorming van het afgelopen voorjaar roept het CDA op dit niet bij meerderheid te beslissen maar bij consensus. Dit onderwerp van de griffie is te belangrijk voor de raad. Wat haar betreft mag de burgemeester als iemand die boven de partijen staat, daar persoonlijk op toezien.

Het is goed dat het college verantwoording heeft gegeven van de kosten die in het kader van de Uitvoeringsagenda zijn besteed. Dat geeft meer houvast bij de overgang naar een nieuwe fase. Als zij kijkt hoe op dit wordt gewerkt, kan zij niet anders zeggen dan dat er met veel inzet en betrokkenheid wordt gewerkt. Het CDA is het niet altijd eens met de keuzes, maar er gebeurt veel. De plannen die zijn gepresenteerd om de woningbouw te versnellen, zorgen voor leven in de brouwerij. Vraagstukken rondom de N229, het gewenste groen en ruimtelijke inrichting van de nieuwbouw ziet het CDA graag op korte termijn op de agenda van de raad.

De verantwoording van het tijdspad en de financiën van dit voorstel zou concreter mogen zijn.

Binnen de raad gebeurt op dit moment ook veel. Het CDA is blij met de raadsbrede werkgroepen die goed willen volgen wat de ontwikkelingen zijn rondom de rapporten in U10-verband die worden opgeleverd rondom de invoering van de Omgevingswet. Met elkaar wordt gezocht naar de definitie van een zelfbewuste raad. Het CDA wil de termijnagenda daar zo goed mogelijk bij gebruiken. Wat het CDA betreft zou de raad nog zelfbewuster aan meningsvorming mogen doen. Het thema leeft, want zij hoort regelmatig dat raadsleden niet in de raad zijn gekomen om bij het kruisje te tekenen. Dat doet het CDA goed.

De neiging van de coalitiepartijen is om scherpe discussies uit de openbaarheid te houden. Het CDA loopt soms tegen een muur, maar houdt vol.

Het CDA heeft moeite met het aangekondigde bestuurskrachtonderzoek. In de documenten van 2013 staat expliciet dat met de uitkomsten tien jaar vooruit kan worden gegaan. Er is nog geen budget voor uitgetrokken en wat het CDA betreft blijft dat zo. Er is geen extern bureau nodig om te vertellen dat de gemeente met burgerparticipatie aan de slag moet. In deze begroting staat dat daarvoor in 2020 nieuwe kaders worden opgesteld. Gezorgd moet worden voor een goede evaluatie van het participatietraject bij de herinrichting van de wijk Engboogerd. Het gaat dan niet alleen over het proces van inspraak, maar ook over het feit dat budgetten zijn overschreden. Zij wil daarmee samen aan de slag gaan.

Tot zover haar bijdrage in de eerste termijn. Het CDA ziet de antwoorden van het college graag tegemoet, zodat deze begroting beter in een context kan worden geplaatst.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Visser voor haar inbreng namens het CDA. Hij geeft het woord aan de heer Hallo.

De heer **Hallo** heeft zijn betoog 'Perspectief op de begroting' genoemd.

P21 kijkt vooruit. In het komende jaar lanceert de gemeente een aantal major initiatieven die antwoorden geven op de vraag naar woningen en om verbeteringen in mobiliteit. Tegelijkertijd is het cruciaal dat een goede balans wordt gevonden tussen noodzakelijke ontwikkelingen en het behoud van de dorpse essentie en de prachtige leefomgeving. Dit is geen makkelijke opgave voor een veelzijdige gemeente midden in een van de meest dynamische en snelgroeiende economische regio's van heel Europa. Om niet te spreken van de uitdagingen waarmee de gemeente al is geconfronteerd met betrekking tot zorg, het gehele Sociaal Domein en de energietransitie. Sommigen twifelen aan de mogelijkheid voor een kleine gemeente om deze complexe situatie aan te gaan. P21 niet. P21 ziet een gemeente met haar financiën op orde en een ambitieuze raad die staat te springen om het debat aan te gaan over hoe deze uitdagingen het beste kunnen worden opgepakt; een bestuur van kwaliteit en nieuw elan en een toegewijde organisatie waar het juist aantrekkelijk is om te werken dankzij de korte lijnen en strategische werkprocessen. Dit allemaal in goede samenwerking met de coalitiepartner.

Dit is de eerste begroting van het college in de nieuwe samenstelling; niet alleen voor de nieuwe wethouder, maar ook voor de burgemeester. Uiteraard is het niet de eerste van de wethouder van Financiën die een hoofdrol heeft bij het op een gezonde financiële koers houden van de gemeente. Complimenten daarvoor.

Als hij kijkt naar de voorliggende begroting ziet P21 perspectief. Uiteraard zijn er tekorten in 2020 en 2021, maar gelukkig wordt daarna gesloten met een positief saldo in 2022 en 2023; de laatste twee jaren van deze begrotingsperiode. Een tekort baart echter altijd zorgen. Gelukkig is het minder dan eerst was te zien in de infographic die aan de bewoners is verspreid en kunnen de voorzieningen voor de inwoners op peil blijven. Toch komt de gemeente een substantieel tekort in 2020: € 650.000,00. Dit bewijst eens te meer het belang van voorzichtigheid met de bestedingen.

Een aantal risico's springt eruit. Bijlage 4 geeft een inventarisatie. De risico's liggen voornamelijk op het gebied van het Sociaal Domein en de organisatiekosten, bijvoorbeeld voor Jeugdhulp en WMO-GGZ, beide meer dan 50% en meer dan € 100.000,00. Dekking van deze stijgende kosten in de toekomst is een punt van zorg. Verder neemt de gemeente deel aan meer Gemeenschappelijke Regelingen met als risico dat als daar tekorten ontstaan, de gemeente voor haar deel moet opdraaien. Ook hier kan door ontwikkelingen buiten de rechtstreekse controle van de gemeente de druk op de financiële huishouding toenemen. Deze situatie is lastig voor een ambitieuze fractie als P21. De ruimte voor aanvullende wensen is beperkt. P21 zal de focus op de major efforts leggen: zorg, gezondheid, wonen, wegentkwaliteit, verkeersveiligheid, duurzaamheid.

Eerst iets over het Sociaal Domein. Vanaf 2015 heeft de rijksoverheid de zorg in snel tempo overgedragen naar de gemeenten. Gezien de gebrekkige overdracht van middelen is het de vraag of hierdoor de zorg beter, menselijker, minder bureaucratisch en meer op maat te maken is. Wel is het prettig voor inwoners om het Centrum voor Elkaar in de buurt te hebben en hun verhaal kwijt te kunnen bij zorgverleners die men kent. De korte lijn in de gemeente zou ook financieel iets kunnen opleveren; het zou efficiënter en goedkoper kunnen.

Het is goed dat wordt gewerkt aan de doorontwikkeling van het Centrum voor Elkaar, zoals wordt voorgesteld. Het is ook goed dat in 2020 een nieuw integraal Meerjarenbeleidsplan Sociaal Domein wordt opgesteld. In de strategische kaders Participatiewet 2020-2023 wordt voor groep 3 (mensen die minder zelfredzaam zijn) een lokaal integrale aanpak voorgesteld. Kan dit een uitbreiding van de medewerkers van het Centrum voor Elkaar betekenen? Het is ook posi-

tief dat de subsidie van het algemeen maatschappelijk werk overgaat naar het Centrum voor Elkaar omdat deze die taak gaat uitvoeren.

De toelichting op de mutaties van de begroting voor dit jaar was verhelderend. De gemeente loopt financiële risico's op het Sociaal Domein. Wat is de kans dat de gemeente, als gevolg hiervan, in de komende jaren moet bezuinigen? Welke stappen worden nu gezet of geïnitieerd om te zorgen dat de gemeente daarop goed is voorbereid? P21 ziet dat de gemeente wil innoveren en de zorg verbeteren wat op termijn geld kan opleveren. Met de toenemende zorgvraag zal dat echter niet meevallen. P21 denkt dat innoveren nodig is om ervoor te zorgen dat mensen die het echt nodig hebben in de toekomst voldoende zorg krijgen, dat deze zorg dichtbij huis kan worden gekregen, dat de zorg van voldoende kwaliteit is en dat er geen lange wachtlijsten zijn. De gemeente kan onder andere investeren in preventieve maatregelen en inwoners-initiatieven steunen. Vernieuwing op meerdere vlakken dus.

Nu iets over Cultuur. Bij de bestemmingsreserve, bijlage 1, staat een post 'deelnota beeldende kunst' bedoeld voor kunstwerken in de openbare ruimte. Zijn er actuele plannen voor besteding van deze gelden? P21 staat open voor voorstellen voor het gebruik van deze bedragen.

Mobiliteit en verkeersveiligheid. Welke plannen zijn er om de mogelijkheid voor woon-werkverkeer terug te dringen? Dit kan een wezenlijk onderdeel zijn om de mobiliteit in Bunnik te verduurzamen, onder andere gezien het aantal auto's dat dagelijks van en naar de grote bedrijven rijdt. Bunnik huisvest een aantal grote bedrijven (de BAM, Vrumona en Engie) die verplicht zijn een mobiliteitsbeleid op te stellen en hun werknemers aan te moedigen in de trein of op de fiets te stappen. Mobiliteitsbeleid bij bedrijven kan een effectief middel zijn om duurzame mobiliteit te bevorderen en ook de lokale luchtkwaliteit te verbeteren en het biedt mogelijkheden op de Bunnikse schaal. Heeft de gemeente gecontroleerd – eventueel via ODRU – of de grotere bedrijven in Bunnik al plannen hebben gemaakt en wat de kwaliteit daarvan is?

Wat de bevordering van duurzame mobiliteit betreft, staat in de begroting een klein bedrag (€ 2.000,00) voor vier laadpalen. Voldoet dit aan de vraag naar laadpalen? Waarop wordt de inschatting gebaseerd? Hoe wordt bepaald waar de laadpunten komen?

Het is goed dat de gemeente plannen heeft voor fietsverbindingen en -routes. P21 wil graag meer aandacht voor de fietsveiligheid en verkeersveiligheid in algemene zin; niet alleen op de snelfietsroutes maar voor alle wegen en kruispunten binnen en buiten de dorpen. In het bijzonder ziet P21 graag stappen richting verbetering op het gebied van veiligheid bij de Meent, de Traverse en uiteraard langs de provinciale weg N229. De verkeersbewegingen nemen toe met impact op de luchtkwaliteit en de veiligheid. P21 ziet dat het college heeft besloten dat het ambitieniveau van het in 2020 op te stellen wegenbeheersplan herijkt wordt. P21 vraagt aandacht voor koppelkansen, bijvoorbeeld tussen het beheersplan en een masterplan, over hoe de inrichting van autoluwe en veiliger wegen vorm wordt gegeven. Hij roept het college op een visie te delen met de raad, want maatregelen zijn nodig.

Afvalbeleid. P21 vindt het belangrijk dat het afvalplan, dat het college nu in voorbereiding heeft, er snel komt. Er zijn allerlei ontwikkelingen op dit gebied ten behoeve van het terugdringen van afvalstromen, nascheiding en circulariteit. Afval wordt in toenemende mate gezien als grondstof. Hoe wordt omgegaan met bedrijfsafval? De indruk is ontstaan dat veel verkapt bedrijfsbouwafval wordt aangeboden bij de Gemeentewerf. Bouwbedrijven geven aan dat klanten het beter zelf kunnen wegbrengen. Is er een mogelijkheid om dat beter te controleren of beperken? Verruiming of aanpassing van de openingstijden van de Gemeentewerf kan wenselijk zijn. Zijn de openingstijden een zaak van de gemeente of is de gemeente hierin afhankelijk van RMN?

Klimaat en Energie. Ligt de gemeente op schema om de doelstelling van 10% energiebesparing in 2022 te halen?

Groenbeleid. P21 zet zich in voor behoud en versterking van het groene karakter van de gemeente. Vorige week is, met dank aan de andere fracties, door de raad unaniem aangenomen de motie 'Actualisatie Bomenverordening' over het aanscherpen van het bomenbeleid gericht op een duurzaam bomenbestand. Bevordering van biodiversiteit dient een belangrijk uitgangspunt te zijn bij het opstellen van plannen met betrekking tot het groen in de gemeente, zoals de aanstaande Omgevingsvisie.

Verder iets over Woningbouw. Belangrijk voor de inbreidingsopgave en het bevorderen van de doorstroming is het plan Rijnhaeghe. Gisteren heeft de Raad van State groen licht gegeven voor dit plan en op één punt na alle bezwaren van tafel geveegd. Er is één open vraag voor wat parkeren. P21 heeft er alle vertrouwen in dat de gemeente met een goede motivatie zal komen. P21 vraagt het college uit te leggen waarom het plan De Hoenderik al in de woningbouwprognoses voor 2021 staat. Is het niet voorbarig om De Hoenderik op te nemen in de woningbouwprognoses?

De implementatie van de Omgevingswet is op komst. Er is een routekaart. Is deze al met de raad gedeeld?

Openbare orde en veiligheid. Het opstellen van een geactualiseerd Uitvoeringsplan Integrale Veiligheid onder andere over ondermijning is voorzien in 2020. Dat is goed, maar het tempo is belangrijk. Kan de raad dat plan al in het eerste kwartaal van 2020 verwachten?

De jaarwisseling nadert en de gemeente loopt achter op andere gemeenten voor wat betreft het tegengaan van schade aan mens, dier en bezit vanwege een uit de hand gelopen traditie. Uit het onderzoek naar ervaringen met vuurwerk tijdens de jaarwisseling 2019 blijkt dat er een aantal klachten en vernielingen waren. Kan de gemeente onderzoeken of een vuurwerk-/lichtshow mogelijk is?

Tot slot: de Algemene Reserve. Welk effect hebben de opbrengsten van grondexploitaties in deze begrotingsperiode op de Algemene Reserve?

Tot zover de eerste reacties van P21.

De **voorzitter** dankt de fracties voor hun bijdrage. Er zijn aardig wat vragen gesteld aan het college. Hij heeft geprobeerd te noteren voor welke portefeuillehouder de vragen zijn en gaat zijn best doen om te kijken of dat wordt gevolgd. Hij wil als eerste de wethouder van Financiën en daarna de andere portefeuillehouders, vragen of zij namens het college een reactie kan geven op de vragen die haar regaderen. Hij geeft het woord aan wethouder Spil.

- **Korte reactie college**

Wethouder **Spil** heeft geprobeerd mee te schrijven en zal proberen de vragen zo goed mogelijk te beantwoorden.

De fractie van De Liberalen kwam met een voorstel voor het verbeteren van de transparantie met betrekking tot de Algemene Reserve en daarover met de Auditcommissie te spreken en dat vervolgens naar de raad te brengen. Natuurlijk doet het college dat. Het streven van het college is om zo transparant, helder en duidelijk mogelijk te zijn. In het verleden is al een aantal stappen gezet en als nog meer stappen kunnen worden gezet, dan doet het college dit graag. Deze vraag wordt verder behandeld in de Auditcommissie.

Dan gaat zij over naar het CDA. Mevrouw Visser had een heel verhaal. Sommige dingen zijn net iets anders gezegd dan mevrouw Visser aangeeft. Er is een kadernota opgesteld en er is een meicirculaire uitgekomen. Deze gemeente heeft de gewoonte om de meicirculaire niet door te rekenen op het moment dat deze uitkomt, maar te wachten tot de septembercirculaire. Volgens haar heeft zij dat al eerder verteld. De septembercirculaire wordt meegenomen als nota van Actualisatie bij de begroting. Hiervoor is gekozen omdat het rijk op drie momenten een prognose geeft van wat het lopende jaar en de komende jaren aan de gemeente zal betalen en dat zijn altijd verschillende prognoses. De ervaring heeft geleerd dat als de septembercirculaire wordt meegerekend, de gemeente dan redelijk in de pas loopt. In de omliggende gemeenten zijn stevige tekorten, miljoenentekorten. Deze gemeenten zijn in stevig gesprek met de provincie. Dat geldt niet voor Bunnik. De provincie vindt dat de begroting van Bunnik akkoord is. Dat zijn onder andere gemeenten die al wel een voorschot hebben genomen op de meicirculaire. Spreekster denkt dat de manier waarop de gemeente haar begroting maakt (reel, voorzichtig) de juiste manier is.

De gemeente heeft tekorten gehad en heeft nu weer tekorten. In het scenario waarin de gemeente vier jaar op een rij tekorten heeft, zou het college bezuinigingen gaan bekijken. Voor zover zij weet heeft zij het woord 'bezuinigingen' de afgelopen maanden niet gebruikt. Dat heeft twee redenen. Ten eerste is het weerstandsvermogen van de gemeente groot, namelijk 4 (zie pagina 48). Een weerstandsvermogen boven 2 is uitstekend ofwel categorie A. Dat betekent dat de gemeente voldoende geld heeft in haar spaarpot. De lopende rekening (de huishoudportemonnee) is wat zorgelijker onder andere doordat het rijk heel veel taken overhevelt, maar daar geen geld bij geeft. Ten tweede heeft het een enorme impact op de gemeente als wordt bezuinigd. Omliggende gemeenten bezuinigen op zaken als natuur, onderhoud wegen, maar ook bibliotheken. Daarover moet niet lichtzinnig worden gedaan. Het zijn moeilijke keuzes. In 2012 is al een hele route doorlopen en is al het vet van de botten gehaald. De raad heeft eindelijk gekeken waar nog kon worden bezuinigd. Dat heeft een enorme impact gehad op de organisatie, de gemeente en de gemeenschap. Voor nu wordt uitgegaan van twee jaar negatief en twee jaar positief. Volgens de regels mag dit en er is geld om dit te dekken. Zij is het wel met mevrouw Visser eens dat volgend jaar opnieuw moet worden gekeken. Als het zo slecht blijft gaan, het rijk geen geld beschikbaar stelt en er meer taken naar de gemeente komen zo-

als het Klimaatakkoord, de inburgering van de statushouders, de privacywetgeving, de digitalisering van de overheid en dergelijke, dan heeft ook Bunnik een serieus probleem. Dat is pas bekend als volgend jaar ingaat. Het college onderschrijft de opmerking dat de uitgaven sober en doelmatig en goed in de gaten moeten worden gehouden.

Het CDA had een vraag over de warmtetransitie en de extra inhuur daarvoor. Dat komt niet nu naar boven, maar dat heeft de raad vorig jaar al in de begroting geaccordeerd. Er komen geen lijken of stiekeme poppetjes uit de kast. De begroting is wat zij is.

P21 had een vraag over het Sociaal Domein, het zorgpunt. Over de stappen die worden gezet is vorige week uitgebreid gesproken in het Open Huis. De bespreking over de bouwprojecten was drukbezocht, maar het werd redelijk eenzaam toen het Sociaal Domein werd besproken; er zat niemand op de publieke tribune terwijl het een heel belangrijk onderdeel van de begroting en het werk van de gemeente is. Zij heeft in het Open Huis toegelicht wat met regionale inkoop wordt gedaan. Er wordt gekomen tot regionaal contractmanagement. Op termijn komt er een regionale backoffice en wordt bijvoorbeeld fraudeopsporing regionaal uitgevoerd. Dat zijn maatregelen om te proberen om efficiënter en effectiever te zijn. De Agendacommissie ontvangt binnenkort een voorstel over het verbeteren van het Centrum voor Elkaar, zodat daar ook stappen kunnen worden gezet. Er wordt gekeken naar de monitoring en er wordt gewerkt aan het versterken van het voorliggende voorveld, dus de preventiemaatregelen. Op 28 november a.s. is er een bijpraatsessie voor de raad en wordt op deze elementen dieper ingegaan en meer informatie gegeven. Er worden zeker stappen gezet. Zij hoopt dat de stappen niet alleen tot efficiency en effectiviteit leiden, maar vooral ook tot meer geluk voor de inwoners en een betere kwaliteit.

Er zijn geen concrete plannen voor het bedrag dat wordt genoemd bij Cultuur.

Zij refereert aan de doelstelling van de energiebesparing. De raad heeft onlangs een buitengewoon uitgebreide informatienota gehad waarin veel informatie stond over de mogelijkheden van isolatie en energiebesparing. De openbare verlichting wordt vervangen door ledverlichting. De gemeente werkt nauw samen met 'Jouw Huis Slimmer', het regionale platform. Zij verwijst naar de Regeling Reductie Energiegebruik en het oprichten van de Energie Coöperatie Bunnik. De gemeente is op allerlei punten bezig. Er is een nulmeting middels een TNO-rapport dat twee jaar geleden is opgesteld en ook in de RES staan nulmetingen van het energieverbruik in Bunnik, hoeveel moet worden gecompenseerd en welk deel door energiebesparing zou kunnen worden gerealiseerd. Er is een monitoringsysteem om van al deze maatregelen de effecten samen te nemen. Het aantal huizenbezitters dat bijvoorbeeld door de Energie Coöperatie wordt geholpen, zal een van de indicatoren zijn. Doorgerekend kan worden hoeveel energie dat bespaart. Zo kan bij alle verschillende maatregelen worden gekeken wat de effecten zijn.

Er is een routekaart voor de Omgevingswet waarin duidelijk staat wat de gemeente op 1 januari 2021 verplicht moet hebben gedaan, wat daarna moet worden gedaan en op welk moment wat moet worden geproduceerd. Deze is gedeeld op een avond met een deel van de raadsleden.

T Zij zegt toe dat deze met de raad wordt gedeeld.

De laatste vraag die zij heeft genoteerd betreft de invloed van de grondexploitaties. Bij de jaarrekening zal het college expliciet zijn. Zij verwacht zeker dat er een positief effect van de grondexploitaties op de jaarrekening zal zijn vanwege het bouwen op Het Burgje. Hoeveel dit is kan nog niet worden ingeschat, omdat dit afhangt van verschillende factoren en de kijk van de accountant op de cijfers, maar het heeft zeker positieve invloed.

De **voorzitter** bedankt wethouder Spil en geeft het woord aan wethouder Dekker om de vragen met betrekking tot haar portefeuilles te beantwoorden.

Wethouder **Dekker** doet dat graag. Er is een aantal vragen in haar portefeuilles, waaronder het Sociaal Domein en mobiliteit.

Als zij goed heeft geluisterd zitten er geen vragen in de bijdrage van De Liberalen noch in die van het CDA waarop zij moet ingaan. Zij richt zich exclusief op de coalitiepartner.

In eerste instantie is er een vraag over het Sociaal Domein, met name over de Participatiewet. Gevraagd is of het kader om groep 3 onder de verantwoordelijkheid van het Centrum voor Elkaar (de lokale toegangen) te brengen effect zal hebben op de capaciteit en of dat ertoe zou kunnen leiden dat meer personeel nodig is. Die vraag is vorige week bij de behandeling van de strategische kaders ook aan de orde geweest. De verwachting is dat in personele zin de impact daarvan niet groot zal zijn. Het gaat om een beperkt aantal mensen. Deze worden nu in beeld gebracht. Daarmee wordt ook duidelijk of het Centrum voor Elkaar deze mensen misschien al kent en er al contact mee heeft. Ongetwijfeld brengt dit werk met zich mee. Het college is ook

bezig met de voorbereiding van een voorstel voor de versterking van het Centrum voor Elkaar. De verwachting is dat deze taak niet direct tot noodzakelijke uitbreiding zal leiden, maar de praktijk zal dit moeten uitwijzen.

Er is een aantal vragen gesteld over de mobiliteit en welke plannen er zijn om de automobilititeit met name voor woon-werkverkeer terug te dringen en te vervangen voor schoon vervoer. Het college richt zich vooral op het versterken van het fietsverkeer en het OV. Ten aanzien van het verbeteren van het fietsverkeer heeft de gemeente zelf mogelijkheden. Dit wordt ook gedaan door het comfort en de veiligheid van de fietspaden te verbeteren, maar ook door de zichtbaarheid van fietspaden te verbeteren door het gebruik van rood asfalt, en door nieuwe fietspaden aan te leggen. In de begroting valt te lezen dat er een fietspad komt tussen Houten en Odijk waarvan de aansluiting als eerste wordt aangelegd, zodat dat klaar is voordat Het Burgje wordt bewoond. Verder wordt vooral ingezet op de lobby om het OV, met name het spoor knooppunt Bunnik te versterken. Daar ziet zij goede resultaten van, maar ook dat moet allemaal worden afgewacht. Het lijkt erop dat in elk geval wordt ingezet op verdubbeling van de spoorcapaciteit wat enorm veel mogelijkheden voor Bunnik zal geven. Nogmaals: dat is de inzet van het gesprek met het rijk en niet de uitkomst, dus dat is nog niet zeker.

P21 vraagt zich af of de grote bedrijven zich bezighouden met hun wettelijke opgave in het kader van de Energie-Efficiency Richtlijn om plannen te maken voor het terugdringen van de mobiliteit. Zij weet niet of de grote bedrijven zich daarmee al bezighouden. De ODRU houdt zicht daarop. Zij moet het antwoord schuldig blijven of de ODRU weet of een aantal van de grote bedrijven al met concrete plannen is gekomen. Die vraag zal zij schriftelijk beantwoorden.

P21 maakt ook een punt van verkeersveiligheid en vraagt zich af of bij de heroverweging van het wegenbeheersplan mogelijkheden zijn om de verkeersveiligheid of zelfs een visie op mobiliteit mee te nemen. In het stuk wordt aangekondigd om nu een kortlopend wegenbeheersplan vast te stellen en volgend jaar met de raad tot een goede heroverweging te komen en een nieuw plan op te stellen. Het karakter van het wegenbeheersplan is primair gericht op het onderhoud. Bij onderhoud van wegen wordt altijd naar de verkeersveiligheid gekeken. Er ligt een enorme druk op de financiën in Bunnik en daarmee op de mogelijkheid om nieuwe dingen aan te pakken. Zij doet geen toezegging dat daarvoor een visie wordt ontwikkeld, maar op den duur zal dit zeker aan de orde komen in relatie tot de opgave die de gemeente heeft in de Uitvoeringsagenda.

Dan heeft P21 een aantal vragen over het afvalbeleid, met name het bedrijfsafval. Er zijn inderdaad geruchten dat ook bedrijven gebruikmaken van bijvoorbeeld de Gemeentewerf om hun bedrijfsafval kwijt te raken en dat is niet de bedoeling. In Bunnik heeft men alleen toegang tot de Gemeentewerf met een pasje. De pasjes worden afgegeven op woonadressen. Dat is één mogelijkheid om ervoor te zorgen dat bedrijfsadressen niet zomaar toegang hebben tot de Gemeentewerf. Het RMN, dat het beheer van de Gemeentewerf voert, heeft in oktober jl. aangekondigd actief te gaan kijken of het dumpen van bedrijfsafval kan worden tegengegaan door bijvoorbeeld bedrijfsbusjes actief te laten aantonen dat zij huishoudelijk afval komen brengen. Ook daaraan zitten haken en ogen. Zij denkt dat er met het pasjessysteem al een behoorlijke rem op zit, maar kan dat niet met zekerheid zeggen.

P21 vraagt ook of de service op de Gemeentewerf qua openingstijden anders zou kunnen en wie daarover gaat. De gemeente gaat daarover als opdrachtgever van het RMN. Als de gemeente vindt dat de Gemeentewerf langer open moet zijn of op andere momenten dan kunnen daarover afspraken worden gemaakt. Op dit moment heeft het college niet de behoefte om een ander openingsregime te voeren. Mocht deze behoefte er wel zijn, dan kan daarover in de raad worden gesproken.

Zij heeft een bescheiden opgave op het terrein van woningbouw in Het Burgje en De Hoenderik. De Hoenderik speelt al geruime tijd. Vanaf 2012 wordt daarover gesproken en nu is in de begroting te zien dat de realisatie in 2021 in het vooruitzicht wordt gesteld. Dat is weloverwogen gedaan omdat in dit dossier voortgang zit. Zij verwacht volgend jaar een vooroverlegplan en kaders aan de raad te kunnen voorleggen waarna dit kan worden vlot getrokken. Bij De Hoenderik gaat het niet alleen om woningbouw, maar ook om de afronding van het dorp en de overgang van het dorp naar het omliggende gebied. In provinciale termen wordt dit de 'groene contour' genoemd waarvoor een goede invulling moet worden gevonden. Dat wordt bij het vooroverleg betrokken, omdat het nauw met elkaar samenhangt. Het college heeft de ambitie om daarop in 2021 concrete stappen te hebben gezet.

Volgens haar heeft zij hiermee alle vragen beantwoord. Mocht dat niet zo zijn, dan hoort zij dat in de tweede termijn.

De **voorzitter** bedankt wethouder Dekker. Er is ook een aantal vragen aan hem als burgemeester, collegelid en voorzitter van de raad gesteld. Hij zal deze beantwoorden.

Burgemeester **Van Bennekom** kan met trots een aantal dingen melden over '75 jaar vrijheid'. Dit gaat niet alleen om het vieren van de vrijheid, maar ook om het herdenken van de oorlog. Iedereen uit de drie dorpen die al iets doet rond 4 en 5 mei is uitgenodigd om bij elkaar te komen, aangevuld met andere mensen die wat zouden kunnen betekenen om te inventariseren wat voor ideeën er leven. Het was een hele mooie bijeenkomst en het was mooi om te zien welke initiatieven er al zijn en hoe men elkaar op gedachten bracht. Binnenkort is er een vervolgbijeenkomst daarover. Hij verwacht dat er iets heel moois en verbindends tussen aan de ene kant het herdenken en aan de andere kant het vieren van de vrijheid, komt waarbij ook de drie dorpen met elkaar worden verbonden. De gemeente neemt de initiatieven niet over, maar probeert ze juist te stimuleren.

Het CDA kwam met een aantal inhoudelijke punten om hier te bespreken. Hij vraagt deze te melden bij de Agendacommissie. Er wordt gewerkt met een langetermijnagenda waarbij het college zijn inbreng heeft, maar ook de diverse fracties. Dan zit hij ook de raad voor in de agendasetting. Waar hij daaraan een bijdrage kan leveren, doet hij dat graag.

De raad moet zelfbewust kijken naar hoe deze zich wil laten ondersteunen, bijvoorbeeld met de fractieondersteuning, de ambtelijke bijstand en de griffie. Het is de griffie van allemaal. Hij zal zijn best doen om allen te betrekken bij de reguliere situatie die moet gaan ontstaan als de interim-griffier zijn werk hier heeft voltooid.

Met betrekking tot de jaarwisseling kan hij zich niet vinden in het beeld dat de gemeente achter zou lopen. In Bunnik is de traditie dat de jaarwisseling over het algemeen rustig en gemoedelijk verloopt. De schade was het afgelopen jaar niet heel groot en de overlast viel ook mee. Een deel van de overlast en schade vindt plaats op de momenten dat het verboden is om vuurwerk af te steken. Het afsteken van vuurwerk is verboden, behalve tijdens de in de wet vastgelegde 8 uur tussen 18.00 uur en 02.00 uur. In Bunnik zijn vuurwerkluwe zones en is niet overgegaan op vuurwerkvrije zones omdat de handhaving daarvan niet is te realiseren.

Als burgemeester voelt hij niet veel voor een vuurwerk- en lichtshow. Dat brengt weer nieuwe veiligheids- en openbare-ordeproblemen met zich mee. In die nacht is er niet de politiecapaciteit om dat te begeleiden. Hij ontraadt dat. De raad ontvangt zeer binnenkort een raadsinformatienota waarin wordt aangegeven wat al is gedaan voor de beteugeling van eventuele problemen rond Oud en Nieuw en wat er nog staat te gebeuren, zodat de raad inzicht heeft in de maatregelen die hij wil nemen.

De raad heeft een Integrale Veiligheidsnota voor vier jaar vastgesteld. Het is aan het college om de uitvoeringsplannen per jaar vast te stellen. Vorig jaar is het Uitvoeringsplan 2019 in de raad gebracht en wat hem betreft wordt dit ook gedaan met het Uitvoeringsplan 2020. Dit wordt zo snel mogelijk in het jaar; rond de jaarwisseling maar uiterlijk in het eerste kwartaal aan de raad aangeboden. Dan is het aan de Agendacommissie en de raad om te bepalen of dit in het Open Huis wordt besproken. Het is een plan van het college, maar de dialoog wil hij graag aangaan.

Volgens hem waren dit de vragen aan het college. Hij ziet dat de heer Hallo het woord vraagt en biedt hem de gelegenheid daartoe.

De heer **Hallo** heeft geen antwoord gekregen op zijn vragen over de laadpalen.

Volgens de **voorzitter** vallen de laadpalen onder mobiliteit. Hij vraagt wethouder Dekker deze vragen te beantwoorden. Daarna wordt de vergadering geschorst zodat iedereen zich kan beraden op de antwoorden en de inbreng van de fracties.

Wethouder **Dekker** stelt dat dat onder mobiliteit en energie valt. P21 vraagt of het aantal van vier laadpalen niet te weinig is. Het college heeft zich daarvoor gebaseerd op een rapport van Bureau Over Morgen waarin daarvoor een inschatting wordt gemaakt. Het betreft laadpalen in de openbare ruimte. Veel laadpalen staan op particuliere grond.

P21 vraagt zich ook af hoe de spreiding/plaatsing van de laadpalen wordt bepaald. Daarvoor zijn regels opgesteld: gespreid over de gemeente, niet binnen 250 meter van elkaar, goed bereikbaar en met aandacht voor de verkeersveiligheid.

De **voorzitter** schorst de vergadering voor maximaal tien minuten, zodat de raadsleden kunnen bepalen hoe zij op elkaar willen reageren of op de antwoorden van het college.

Schorsing van 20.34 uur tot 20.48 uur

De **voorzitter** vraagt allen de vergaderorde weer in acht te nemen en heropent de vergadering. Hij gaat over naar de tweede ronde, het debat tussen de fracties. Wat hem betreft hanteert hij weer dezelfde volgorde. Er mag worden geïnterrupteerd en er mogen verduidelijkende vragen worden gesteld. Als raadsleden zich melden, zal hij kijken of hij de interrupties kan honoreren. Hij geeft de heer Hoitink het woord.

Tweede ronde: Raadsdebat

De heer **Hoitink** bedankt het college voor de beantwoording van de vragen. Hij heeft de andere fracties ook een vraag gesteld over transparantie van de uitnames uit de Algemene Reserve. Hij hoort daarop graag nog een reactie van de andere fracties. Hij heeft een paar reacties op wat de andere fracties hebben ingebracht. Hij begint bij het CDA, omdat zij het eerst aan het woord waren.

Hij constateert dat de vraag werd gesteld waarom er niet wordt bezuinigd. Vindt het CDA dat er moet worden bezuinigd en zo ja, waarop?

De **voorzitter** ziet dat de heer Lakerveld wil interrumpen en geeft hem het woord.

De heer **Lakerveld** denkt dat partijen langs elkaar heen spreken. Het CDA heeft niet gezegd: "Waarom wordt er niet bezuinigd". Het CDA heeft citaten gegeven van teksten die aan de raad zijn toegekomen. De wethouder heeft de woorden blijkbaar niet uitgesproken, maar het CDA heeft ze toch gevonden. Het CDA heeft gevraagd waarom het college niet met bezuinigingen is gekomen op het moment dat het CDA dacht dat dit zo was. Dat is totaal iets anders dan dat het CDA denkt dat er moet worden bezuinigd.

De **voorzitter** bedankt de heer Lakerveld voor deze verduidelijking en geeft het woord aan de heer Hoitink.

De heer **Hoitink** heeft nu meteen antwoord op zijn vraag en bedankt de heer Lakerveld daarvoor. Het is helder. Hij constateert dat ook het CDA vindt dat er niet hoeft te worden bezuinigd.

De heer **Lakerveld** heeft dat allemaal niet gezegd.

De **voorzitter** verzoekt de heer Lakerveld te wachten tot deze het woord krijgt. Hij geeft hem de gelegenheid om te reageren.

De heer **Lakerveld** heeft dat allemaal niet gezegd. De heer Hoitink mag dat best fantaseren, maar dat heeft hij niet gezegd.

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Hoitink.

De heer **Hoitink** trok een conclusie – misschien fantasieerijk – en hoort het graag als die conclusie onjuist is.

Verder is hij het eens met het CDA en deelt de fractie van De Liberalen de zorgen over de financiën en vindt ook dat het sober en doelmatig moet zijn. Hij heeft het idee dat alle fracties dat vinden en denkt dat daarover wel consensus is.

Hij zou het toejuichen als besluiten over de griffie met consensus worden genomen. Belangrijk bij dergelijke besluiten is dat ze met zijn allen worden voorbereid en dat er draagvlak is. Hij hoopt dat het CDA weer gaat participeren in de Werkgeverscommissie.

Verder is de fractie van De Liberalen het ermee eens dat de termijnagenda een belangrijke verrijking is. Het biedt beter inzicht in wat op de gemeente afkomt en wanneer wat aan de orde komt en het biedt de raad meer mogelijkheden om zelf dingen op de agenda te plaatsen. Hij is het met het CDA eens dat daarmee vooral moet worden doorgegaan.

Verder was hij wat verrast over de opmerking dat de coalitie scherpe discussies buiten de openbaarheid houdt. Hij kijkt naar de overkant. Volgens hem zijn er weinig scherpe discussies. De scherpe discussie die hij zich kan herinneren, waren vooral met het CDA en die vonden in de openbaarheid plaats. Hij begrijpt niet waar dat vandaan komt.

Verder wil het CDA geen bestuurskrachtonderzoek. De fractie van De Liberalen wil dat wel. Dat heeft hij in de eerste termijn ook benadrukt. Het CDA maakt zich wel grote zorgen over de gemeente. Als men zich zorgen maakt over de gezondheid is het goed om af en toe naar de dokter te gaan. Vandaar dat de fractie van De Liberalen vindt dat de gemeente zich eenmaal in de tien jaar mag laten doorlichten.

P21 uit ook zorgen over het financiële tekort. Uiteraard is de fractie van De Liberalen het daarmee eens. Ook werd aangegeven dat de financiële risico's groot zijn, maar aan de andere kant werd door de woordvoerder gezegd dat P21 een ambitieuze fractie is. Daar zit spanning in: men wil van alles, maar er is eigenlijk geen geld. Spreker heeft in zijn eerste termijn aangegeven dat dit ook bij de fractie van De Liberalen een rol speelt. Wat hem vervolgens wel opviel is dat er van de kant van P21 een aantal wensen werd genoemd. Hij kan zich voorstellen dat deze in de boezem van de fractie spelen, maar het uitvoeren van een aantal van die wensen kost geld. Zijn het alleen wensen die P21 graag zou willen, maar ervan weet dat ze niet kunnen worden gerealiseerd of heeft P21 nog andere plannen? Zo ja, waar moet dan het geld vandaan komen?

Het is hem opgevallen dat P21 niet twijfelt dat een kleine gemeente als Bunnik de toekomst aankan ondanks alle problemen die op de gemeente afkomen. Bij de fractie van De Liberalen is geen echte twijfel, maar men is minder zelfverzekerd. De zorgen betreffen vooral de kwetsbaarheid van de kleine organisatie. Aan de andere kant is het een sterkte, omdat snel en flexibel kan worden geopereerd en er korte lijnen zijn. Dat heeft ook te maken met waarom de fractie van De Liberalen geen bezuiniging wil. Bij de vorige bezuinigingsoperatie is de organisatie bijna door het ijs gezakt. Dat is hersteld met een extra investering van € 1 miljoen, dus het wak is weer gedicht, maar daarom is de fractie ervoor om niet te bezuinigen. Wat de fractie van De Liberalen betreft zal dat de dood in de pot zijn en zou het middel erger dan de kwaal zijn. Het is af en toe best nuttig om een keer naar de dokter te gaan en naar de gezondheid te laten kijken. Hij vindt het juist positief dat de gemeente dat durft te doen.

De **voorzitter** kijkt in de richting van het CDA en ziet dat de heer Lakerveld het woord wenst.

De heer **Lakerveld** is slecht in schrijven. Hij heeft uit alle bijdragen één belangrijk thema gehoord waarop hij zou willen reageren. Allen gebruiken andere woorden, maar hij probeert het plat te slaan. Volgens hem maken allen zich ernstig zorgen over de ontwikkeling van het geld in de komende jaren. Gelukkig heeft de wethouder ook bevestigd dat ze zich zorgen maakt. Het is belangrijk dat de raad afspraken maakt over hoe het moet worden gedaan. Het CDA heeft het gevoel dat, als met de begroting wordt ingestemd, ook wordt vastgelegd dat het komende jaar met verlies wordt afgesloten of het jaar daarop. Dat vindt het CDA niet goed. Het CDA ziet het drama al voor zich als de gemeenteraad een bibliotheek of een andere voorziening zou moeten sluiten. Dat wil niemand. Bij preventie gaat het het CDA er niet om naar de dokter te gaan. Het CDA heeft geen dokter nodig om te weten dat de raad er vroeg bij moet zijn. Het CDA wil dat de raad erbij betrokken wordt. Daar gaat het het CDA om: geen vastomlijnde zekerheid dat het jaar daarop met een negatief saldo wordt gesloten. Het is, als men geld tekortkomt, niet altijd de kunst om te bezuinigen, maar ook om het uitgeven nauwkeuriger onder de loep te nemen. Daarover wil het CDA praten. In deze ingewikkelde tijd duurt het te lang om te wachten op een kadernota over zeven, acht maanden en dan met een dik document voor een voldongen feit te worden gesteld. Het CDA wil een andere systematiek. Misschien ligt dat in wat de wethouder al heeft toegezegd. Hij heeft begrepen dat de wethouder graag transparant wil zijn en met de Auditcommissie in overleg wil zijn. Misschien moet men vaker en strakker met de benen op tafel en kijken hoe de ontwikkelingen zijn zodat tijdig kan worden gesproken over voorstellen. Het CDA is niet op zoek naar bezuinigen, want dat wil niemand, maar het CDA wil ook niet dat de gemeente met problemen wordt opgezadeld voor de langere termijn door te makkelijke besluiten of iets te vergeten. Hij vraagt zijn collega's, nu allen zich zorgen maken, of het een goed idee is om strakker te kijken hoe de raad daarbovenop kan zitten en dat een discussie wordt gevoerd, veel vroeger dan bij de kadernota. De Auditcommissie is misschien een praktische mogelijkheid, maar misschien moet er ook in een andere vorm tijd aan worden besteed in de gemeenteraad. Kan strakker worden georganiseerd dat de raad in discussie gaat met de wethouder over de ontwikkeling van de financiën?

Volgens hem is de raad voorlopig in staat zichzelf door te lichten. Hij wil bij twee dingen stilstaan. De gemeente presteert geweldig als het gaat om alle uitdagingen die op de gemeente afkomen. De raad zit regelmatig te mopperen, maar mag ook trots zijn op wat wordt bereikt. Hij verwijst naar de realisatie van de uitvoeringsstrategie en alle nieuwigheden die op de gemeente

afkomen. Er is geen sprake meer van ambities, maar over een wettelijke plicht die zwaar op de gemeente rust. Hij denkt dat de gemeente daar, ondanks alle problemen, stevig inzigt en goede resultaten behaalt. Aan de andere kant ziet hij dat de raad zelf zeilen moet bijzetten en aan de slag moet – onder andere met wat hij net zei – met alle zaken om in een andere dynamiek te geraken. Dit geldt niet alleen voor het werk als raadsleden onderling, maar vooral ook als wordt nagedacht over de uitdagingen met de griffie. Het CDA voelt er weinig voor om heel veel geld uit te geven aan adviseurs die komen praten en vervolgens opschrijven wat men zelf vindt. Hij vindt dat eerst een jaar aan de slag moet worden gegaan en ervoor moet worden gezorgd dat het perfect voor elkaar is, voordat geld wordt uitgegeven aan vraagstukken waarvan vooraf bekend is wat het antwoord is. Hij bedoelt dat ook in relatie tot zuinig omgaan met geld: als men denkt dat men het zelf nog zonder kan, doet men het niet.

En inderdaad: het CDA mist scherpe discussies. Deze worden niet alleen met het CDA gevoerd, maar het CDA zou het ook op prijs stellen als informatie van het college meer themagegericht openbaar wordt besproken zodat inwoners ook kunnen zien wat er leeft bij het college en de raad. Tot nu toe krijgt het CDA iedere keer het deksel op de neus om dat soort discussies in de openbaarheid te voeren. Blijkbaar zijn dergelijke discussies zo scherp dat ze het openbare oog van mensen niet kunnen verdragen. Dat is wat het CDA bedoelt.

Hij verwijst naar wat de burgemeester zei, dat de gemeente zelf dynamischer aan de slag moet niet in de laatste plaats om duidelijke keuzes te maken over hoe in deze ingewikkelde tijden de interactie met de inwoners wordt vormgegeven. Eerst zelf keuzes maken en dan laten toetsen; misschien doorlichten met een bestuurskrachtonderzoek, maar voor het CDA is dat op dit moment zonde van het geld.

De **voorzitter** bedankt de heer Lakerveld en geeft het woord aan de heer Hallo.

De heer **Hallo** heeft een minder gestructureerde tweede termijn dan zijn eerste termijn. Hij wil heel veel opmerkingen maken. Hij bedankt het college voor de beantwoording en de opheldering die is gegeven.

Hij reageert op de opmerking van het CDA, zowel in de eerste als in de tweede termijn, dat P21 onderdeel is van een coalitie die scherpe discussies uit de weg gaat, vermijdt, probeert te voorkomen. Dat is onzin. Er zijn allerlei manieren waarop partijen aan het debat deelnemen: in het Open Huis, in informele bijeenkomsten en de raadzaal. Een voorbeeld van inhoudelijk dingen naar voren brengen was wel zijn eerste termijn. Hij heeft een vrij lange lijst van onderwerpen genoemd. Wat hem betreft wordt daarmee doorgedaan. Het is een groot goed dat deze raad een grote mate van overeenstemming heeft over veel belangrijke onderwerpen waarmee de gemeente te maken heeft. Dat blijkt uit de unanimititeit op allerlei deelonderwerpen en grote onderwerpen. Misschien betekent dit dat er een minder scherp debat is, maar als er geen tegenstellingen zijn hoeft er niet heel lang over te worden gesproken. De raad moet zich ook realiseren dat, door eenheid uit te stralen, deze raad de rol en positie van de gemeente versterkt in de discussies in de regio. Dat is voor Bunnik en de inwoners van belang.

Voor wat betreft de griffie sluit hij zich aan bij wat de heer Hoitink zei over de wenselijkheid om gezamenlijk ervoor zorg te dragen dat een belangrijke steunpilaar voor al het werk dat de raad doet op orde is en versterkt kan worden. Dat sluit direct aan bij de wens om de raad actiever en beter te laten functioneren en discussies te laten voeren.

De financiële positie van de gemeente als geheel is een goed voorbeeld van gedeelde zorgen. P21 werd gevraagd wat daaraan zou moeten worden gedaan en of P21 alleen wensen heeft of dat ook dekking kan worden gevonden voor een aantal van die wensen. P21 wil geen ongedekte wensen. De ambities voor de gemeente kunnen alleen worden gerealiseerd dankzij een secuur, sober en doelmatig financieel beleid. P21 let daar erg op.

Er werd gesproken over de openingstijden van de Gemeentewerf. Betekent het verschuiven van die tijden een verandering van kosten? Dat hoeft niet als de Gemeentewerf bijvoorbeeld op dinsdagmiddag sluit en op zaterdagmiddag opengaat.

Een belangrijker punt is de bestuurskrachtanalyse. Dat is een afspraak in het coalitieakkoord, waar P21 nog altijd achterstaat. Hij wil een bestuurskrachtanalyse niet beperkt zien. Het is ook een mogelijkheid om de organisatie door te lichten en op gezette momenten te kijken hoe de gemeente een financieel en operationeel voordeel kan hebben van veranderingen. Het laatste onderzoek is bijna tien jaar geleden gehouden en veel dingen veranderen. Hij vindt het voorbarig en niet correct om op voorhand uit te sluiten dat daarvan iets wordt geleerd. Misschien kan de gemeente er heel goed haar voordeel mee doen.

Hij refereert aan een aantal opmerkingen en antwoorden van het college, ook in relatie tot de

financiën. P21 betreurt het dat het wegenbeheerplan voornamelijk is gericht op onderhoud en ziet graag dat ook wordt gekeken hoe koppelkansen kunnen worden ingezet. Daarover nadenken is de bedoeling van de opmerkingen. P21 komt daarop terug bij de behandeling van het plan.

De Gemeentewerf werkt met pasjes. Misschien is het werken met pasjes met foto's een betere manier om de controle te verbeteren.

Hij wist niet van het vooroverlegstadium van plan De Hoenderik. P21 wil in dit geval en in het algemeen meer worden meegenomen.

Met betrekking tot de laadpalen werd verwezen naar een rapport en regels over plaatsing. Kunnen deze aan de raad beschikbaar worden gesteld?

P21 kan zich vinden in de suggestie de Algemene Reserve te laten bekijken door de Auditcommissie.

P21 had een vraag gesteld over de 10%-doelstelling voor energiebesparing. Er komt een informatienota over allerlei stappen en de monitoring die in gang wordt gezet. Het is hem niet duidelijk wanneer dat is gestart of gaat beginnen. Hij heeft wel begrepen dat in de Auditcommissie wordt overwogen om een KPI op te stellen voor deze doelstelling. Het is interessant om te weten dat er allerlei stappen zijn. P21 zoekt naar een tijdig moment voor terugkoppeling om te weten hoe ver de gemeente is of de gemeente moet versnellen of een tandje bij moet zetten. Hij heeft niet gesproken over een vuurwerkverbod. Het gaat om veel meer: het gevaar voor mensen zelf (onder andere de omstanders), natuur- en milieuschade, gezondheidseffecten enzovoort. Hij vraagt of nogmaals goed kan worden gekeken naar dit onderwerp om te kijken wat de gemeente kan doen. De landelijke trend is helder en leidt tot aanpassing van de huidige praktijken.

De Algemene Reserve is een punt dat telkens weer terugkomt. Hij heeft gehoord dat, vanwege het bouwen bij Het Burgje, de spaarpot deels weer wordt bijgevuld. Er zijn ook toekomstige plannen. Hij kan zich voorstellen dat er ook vanuit die plannen middelen terugkomen naar de Algemene Reserve wat deels een antwoord kan zijn op de zorgen dat elk jaar wat wordt afgesnoept van de Algemene Reserve.

Hij heeft het idee dat hij bijna alles heeft aangehaald en laat het hierbij.

De **voorzitter** heeft het idee dat het niet bijna alles maar écht alles was. Hij heeft niet echt vragen aan het college gehoord, maar fracties hebben op elkaar gereageerd. Wellicht heeft dit weer nieuwe dingen opgeroepen. Hij maakt hetzelfde rondje, want hij ziet dat de fracties willen reageren. Hij geeft het woord aan de heer Hoitink.

De heer **Hoitink** heeft van het CDA nog geen antwoord gekregen op zijn vraag over de opdracht aan de Auditcommissie. Hij krijgt daar graag nog een reactie op.

De heer Lakerveld heeft zijn vraag over de bezuinigingen beantwoord. De heer Lakerveld wil geen bezuinigingen, dus dat is helder. Verder betoogde de heer Lakerveld dat de raad aan de slag moet; eerder aan de slag moet; scherper moet discussiëren; meer in de openbaarheid. Dat zijn allemaal wat vage algemene uitdrukkingen. Hij stelt voor dat het CDA dat wat concreter maakt en met voorstellen komt voor hoe en over welke onderwerpen dat zou moeten. Misschien is de termijnagenda daar een goed instrument voor.

Hij is blij met het antwoord van P21 over het bestuurskrachtonderzoek dat is afgesproken. Het kan suggesties voor innovatie opleveren waardoor de bestuurskracht beter wordt en misschien zelfs voor minder geld. P21 straalde uit geen enkele twijfel te hebben, maar bij de fractie van De Liberalen is die twijfel wel aanwezig.

De **voorzitter** vraagt wie van het CDA het woord wenst te voeren. Hij geeft mevrouw Visser het woord.

Mevrouw **Visser** hoort met betrekking tot het bestuurskrachtonderzoek steeds termijnen van tien jaar noemen. Zij heeft een rapport 'Bestuurskrachtig Bunnik: op het kruispunt van knelpunten en keuzes, loslaten en vertrouwen' opgesteld in 2012. Er kan rustig aan worden gedaan voordat de genoemde tien jaar om zijn.

De **voorzitter** ziet vingers van de heer Hallo en van mevrouw Van der Voort. Hij geeft de heer Hallo het woord om te interrumperen.

De heer **Hallo** zei 'bijna'. 2012 is in 2020 acht jaar geleden. Dus dat is bijna tien jaar.

De **voorzitter** biedt mevrouw Visser de gelegenheid haar betoog voort te zetten.

Mevrouw **Visser** had nog een tweede punt, misschien om antwoord te geven op de vraag van de heer Hoitink en ook om een voorbeeld te noemen waar de heer Hallo naar vroeg over de scherpe discussies in het openbaar. Zij heeft zelf in het 'groene groepje' gezeten samen met haar collega. Uit alle fracties zijn daarmee twee mensen bezig. Vanaf voor het reces wordt geprobeerd om het groen een keer in een openbare setting te bespreken met de inwoners. Dit is gelijk een voorbeeld voor de heer Hoitink. Zij vraagt P21 of binnenkort een bijeenkomst in het openbaar kan worden gepland.

De **voorzitter** kijkt naar de kant van P21 en geeft de heer Hallo het woord.

Voor zover de heer **Hallo** weet is op 28 november a.s. een informele avond gepland voor de raad om over groen te spreken. Het lijkt hem goed om dan te bespreken hoe daaraan een vervolg kan worden gegeven.

Mevrouw **Visser** denkt dat die bespreking ook in het openbaar zou kunnen worden gehouden.

De heer **Hoitink** geeft aan dat het de raad vrij staat om een politieke avond te organiseren over groen.

De **voorzitter** roept de fracties op in de Agendacommissie te bespreken hoe en wanneer men wat wil behandelen. Er zijn al veel ideeën over tafel gekomen. Volgens hem is dat het gremium waar partijen er in consensus moeten uitkomen.

De heer **Hallo** wil dat er geen misverstand ontstaat en geeft aan dat P21 dat prima vindt. Er is een planning. Hij wil dat vooral gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheden die er zijn en ook de gremia die er zijn om deze dingen aan de orde te stellen, zoals de Agendacommissie.

De **voorzitter** heeft het idee dat dit is wat er moest worden gezegd. Hij constateert dat er geen moties en amendementen zijn ingediend. Dat betekent dat na een korte schorsing zal worden overgegaan tot besluitvorming over de Programmabegroting 2020-2023, de nota van Actualisatie 2020-2023 en als gevolg daarvan om de tekorten van 2020 en 2021 te dekken uit de Algemene Reserve. Dat voorstel ligt straks voor. Hij wil de fracties vijf minuten de tijd geven om zich te beraden over de besluitvorming daarover. Hij geeft de heer Lakerveld het woord.

De heer **Lakerveld** vindt dat de fracties fijn met elkaar hebben gediscussieerd, maar de wethouder is nodig om concreet inhoud te geven aan het verzoek om vroegtijdige informatie over de financiële ontwikkelingen. Hij hoort graag van de wethouder of zij het aanbod van transparantie ook op dat punt zou willen doorzetten en de raad sneller op de hoogte kan houden over hoe het met de financiën gaat en de zorgen die zij zelf misschien heeft als het niet van het rijk loskomt zo snel mogelijk met de raad te delen en in overleg te gaan om er wat aan te doen.

De **voorzitter** geeft mevrouw Van der Voort de gelegenheid voor een interruptie.

Mevrouw **Van der Voort** denkt dat de heer Lakerveld het misschien niet heeft gehoord, maar de toezegging is gedaan dat in de Auditcommissie, waarin alle fracties zijn vertegenwoordigd, plannen worden uitgewerkt die naar de raad gaan. Mocht de heer Lakerveld daar nog meer bij wensen, dan kan hij zich aansluiten bij de Auditcommissie.

De heer **Lakerveld** vindt het fijn dat ...

De **voorzitter** verzoekt de heer Lakerveld via de voorzitter te spreken en geeft hem het woord.

De heer **Lakerveld** excuseert zich. Hij was iets te snel. Hij vindt het fijn dat mevrouw Van der Voort de wethouder helpt. Hij denkt dat ze dat zelf kan zeggen. Zijn vraag betreft iets anders. Bij de discussie over de Algemene Reserve ging het over transparantie en hij heeft het over de exploitatie.

De **voorzitter** ziet een nadere interruptie van mevrouw Van der Voort.

Mevrouw **Van der Voort** helpt de wethouder niet, maar houdt niet van domme vragen.

De **voorzitter** vraagt of de wethouder de vraag van de heer Lakerveld kan beantwoorden.

Wethouder **Spil** antwoordt bevestigend en ontkennend. Zij bevestigt dat de eerste discussie over de Algemene Reserve ging. Dit gaat over 'eerder inzicht in'. Het CDA wil aan het begin van het jaar al weten waar de gemeente aan het eind van het jaar eindigt. Zij heeft daar niet meer concrete ideeën over dan wat nu in de P&C-cyclus zit. Zij zou niet weten hoe, maar er kan altijd over worden gesproken in de Auditcommissie. Dan zal of de P&C-cyclus moeten worden aangepast en dan zal de glazen bol groter worden, want aan het begin van het jaar is nog niet bekend wat de uitgaven worden. Als er meer rapportages moeten komen, betekent dit meer werk voor de ambtenaren waaraan ook een prijskaartje zit. Zij praat er graag over verder, maar krijgt graag concrete ideeën vanuit de fracties.

De **voorzitter** wil graag over tot de besluitvorming, maar geeft de heer Lakerveld het woord.

De heer **Lakerveld** is blij met dit antwoord van de wethouder. Hij beschouwt het als een toezegging dat als de Auditcommissie met ideeën komt en daarover in gesprek gaat, dat de wethouder daaraan graag meewerkt. Dat stelt hem gerust.

De **voorzitter** geeft het woord aan de heer Hallo.

De heer **Hallo** wil de voorzitter de kans geven om naar besluitvorming over te gaan, maar er zijn nog vragen van P21 niet beantwoord.

De **voorzitter** verifieert of dit vragen waren aan de wethouder en stelt vast dat dit het geval is. Hij geeft het woord aan wethouder Dekker.

Wethouder **Dekker** vond het mooi dat de fracties met elkaar in gesprek waren en dat nog wel zou worden gesproken over het wegenbeheerplan. Er zijn zeker koppelkansen op allerlei vlakken. Op het moment dat het op de agenda is, zal nog worden gesproken over of dit in de lijn ligt met de bedoeling van P21.

Ook zal worden teruggekomen op de wijze waarop de controle op het bedrijfsafval beter in de hand kan worden gehouden. De heer Hallo doet de suggestie voor pasjes met foto's, maar vaak gaan er meer mensen uit één gezin naar de Gemeentewerf. Zij weet niet of dat de oplossing is, maar zij begrijpt dat het een serieus probleem is.

De heer Hallo was niet direct op de hoogte van De Hoenderik; de rest van de raad waarschijnlijk ook niet. Zij verwacht begin december 2019 de raad concreter te kunnen informeren door middel van een informatiebrief. Er is dus iets nieuws gedeeld in deze raadsvergadering.

Zij gaat na of het rapport en de regels over de laadpalen kunnen worden gedeeld. Dat is waarop het college zich baseert. Het betreft een rapport uit 2017 met een vooruitblik naar 2030. In totaal zijn er dan 34 laadpalen aangeschaft en zo is men op het aantal van vier uitgekomen. Deze worden gerealiseerd op basis van aanvraag. Er zijn beslisregels om te kijken waar ze komen. Zij is altijd bereid de stukken waarop het is gebaseerd met de raad te delen.

Volgens haar waren dit de vragen die er nog voor haar openstonden.

De **voorzitter** wil overgaan tot de schorsing, maar ziet dat wethouder Spil nog iets wil zeggen.

Wethouder **Spil** heeft twee vragen opgeschreven.

In 2018-2022 ligt er een opgave van 10% energiebesparing. In het eerste jaar zijn allerlei maatregelen opgesteld. Natuurlijk wordt voor 2022 gekeken of het iets oplevert of niet. Zij zal de raad daarvan tijdig op de hoogte stellen.

Eenmaal per jaar wordt een definitieve klap gegeven op de Algemene Reserve, namelijk bij de jaarrekening. Gedurende het jaar zijn er bijstorting en uitnames. Uiteindelijk bepaalt de accountant of de gemeente de regels goed heeft toegepast.

De **voorzitter** denkt dat deze ronde hiermee kan worden afgesloten. Hij schorst de vergadering voor vijf minuten.

Schorsing van 21.25 uur tot 21.33 uur

De **voorzitter** heropent het laatste deel van deze vergadering.

Derde ronde: Besluitvorming

- **Besluitvorming op de Programmabegroting 2020-2023, de nota van Actualisatie 2020-2023, de tekorten van 2020 en 2021 dekken uit de Algemene Reserve**

De **voorzitter** meldt dat de derde ronde de besluitvormingsronde is. Er is één voorstel dat bestaat uit drie onderdelen, namelijk de Programmabegroting 2020-2023, de nota van Actualisatie 2020-2023 en de tekorten van 2020 en 2021 te dekken uit de Algemene Reserve.

Hij maakt een rondje langs de fracties om te vragen of de fracties daarmee kunnen instemmen. Hij geeft het woord aan de fractie van De Liberalen.

De heer **Hoitink** laat weten dat de fractie van De Liberalen hard heeft gediscussieerd in de schorsing, maar heeft geen amendementen of alternatieve begroting ingediend. Hieruit kan worden geconcludeerd dat de fractie van De Liberalen voorstemt.

De **voorzitter** bedankt de heer Hoitink en geeft het woord aan het CDA.

Mevrouw **Visser** geeft aan dat ook het CDA hard heeft gediscussieerd en het niks vindt dat het een negatieve begroting is. Het CDA vindt het ook heel vervelend als de gemeente zou moeten bezuinigen. Dat wil het CDA zoveel mogelijk voorkomen. Om hierop zo goed mogelijk grip te houden en omdat men zuinig moet zijn op ambities is het goed als de Auditcommissie hierop let. Er wordt van alles gemonitord. Er zijn vast mogelijkheden om de raad op tijd een winstwaarschuwing te geven, waardoor volgend jaar niet weer dezelfde situatie ontstaat dat de raad met de kadernota geen echt goed beeld heeft en dan met de begroting wordt geconfronteerd. Die toezegging en inzet stelt het CDA op prijs. Daarmee zal het CDA dit voorstel steunen.

De **voorzitter** bedankt mevrouw Visser en geeft het woord aan de fractie van P21, de heer Hallo.

De heer **Hallo** heeft het idee dat zijn eerste termijn de langste was en vindt het fijn dat zijn derde termijn de kortste is. P21 kan hiermee instemmen.

De **voorzitter** bedankt de heer Hallo. Hij constateert dat de begroting, de nota van Actualisatie en de belasting van de reserve met de tekorten met algemene stemmen zijn aangenomen.

Hij feliciteert de raad en het gemeentebestuur. De raad heeft de verantwoordelijkheid genomen om de gelden te innen die nodig zijn om de budgetten te realiseren en deze budgetten uit te voeren. Daarmee wordt verantwoordelijkheid genomen en wordt de inhoudelijke opdracht aan het college gegeven om het bestuur ter hand te nemen op de onderdelen die in de begroting staan. Dat zal het college van harte doen.

In de gemeente is de goede traditie om elkaar bij binnenkomst een hand te geven. Misschien is het mooi om er een traditie van te maken om elkaar te feliciteren met dit resultaat en dan over te gaan naar de bitterballen en de kaassoufflés.

4. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 21.37 uur. Over veertien dagen is er weer een raadsvergadering.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Bunnik d.d. 12 december 2019.

De griffier,

De voorzitter,